

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้โรงเรียน
เป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล

**The Relationship between Administrative Skills and School-based
Management of Private General School Administrators under the
Jurisdiction of the Office of the Private Education, Satun Province**

นุรฮานี หยาหลี¹ รพีพรรณ สุวรรณณัฐโชติ² และดวงจิต แก้วอุบล³

Nurhanee Yalee Rapeepun Suwannatachote and Dungjit Kaewubon

Abstract

This research was intended to study administrative skills and school-based management of school administrators, and their relationship. The population used in the study were 165 school administrators comprising directors, deputy directors, and heads of subject branches, in private general schools under the Jurisdiction of the Office of the Private Education, Satun Province. Data were collected using a questionnaire. Statistics used for data

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² รองศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

analysis included percentages, means (μ), standard deviations (σ), and a Pearson correlation coefficient.

The study revealed the following:

1. The levels of administrative skills of school administrators, in private general schools under the Jurisdiction of the Office of the Private Education, Satun Province, were high, both overall and aspect-wise. In descending order were: conceptual skills, human skills, educational and teaching skills, cognitive skills, and technical skills.

2. The levels of school-based management of school administrators were high, both overall and aspect-wise. In descending order were: budget management, general management, personnel management, and academic management.

3. The administrative skills of school administrators, are overall positively correlated with school-based management, at high level. The cognitive skills, educational and teaching skills were highly correlated with the school-based academic management; and moderately correlated with other three aspects.

Keywords: administrative skills, school-based management, private general schools

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ทักษะการบริหารงาน การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร โรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล จำนวน 165 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านทักษะทางความคิดรวบยอด ทักษะทางมนุษย์ ทักษะทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางความรู้ความคิด และทักษะทางเทคนิค
2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านวิชาการ
3. ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัด สตูล โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะทางการศึกษาและการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานด้านวิชาการในระดับสูง และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการ

บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ ทักษะการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน, โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของไทย โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิต สำหรับประชาชนให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงกับแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคนทุกฝ่าย (Education for All) และทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) เพื่อเป็นหลักพื้นฐานที่ยอมรับของสังคม และในวงการศึกษาก็ได้มีการนำแนวคิดทางการบริหารเข้ามาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพร้อมรับกระแสโลกาภิวัตน์หรือการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่นับวันยิ่งทวีขึ้นอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษานับตั้งแต่ได้มีการปฏิรูปการศึกษาเป็นต้นมานั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับแนวทางการบริหารสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมและกระจายอำนาจไปยังผู้ปฏิบัติ ให้เป็นการพัฒนาแบบองค์รวมเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งองค์กร (สมชาย ทวีทรัพย์, 2550, น.88)

การกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาตามแนวปฏิรูประบบบริหาร การศึกษานั้น มุ่งกระจายอำนาจการตัดสินใจไปให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็ก ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนให้มากที่สุด ซึ่งตรง

กับแนวคิดในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School- Based Management หรือ SBM) เพื่อให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการโรงเรียนโดยตรง เป็นแนวคิดที่มุ่งให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านการเงินหรืองบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (อุทัย บุญประเสริฐ, 2546, น.2) จึงทำให้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกลายเป็นกระแสสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาที่ดีขึ้น แสดงให้เห็นว่าการนำรูปแบบดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาที่มีความเหมาะสมในยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดี (วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์ และเฉลิมชัย หาญกล้า, 2546, น.19) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นเป็นการกระจายอำนาจที่เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนภารกิจของหน่วยงานและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ได้อย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, น.23)

การดำเนินตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อมุ่งให้เกิดคุณภาพทั้งในด้านผลผลิต กระบวนการจัดการ และปัจจัยต่างๆโดยมุ่งให้การจัดการศึกษาพัฒนาทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) บุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนา คือ ผู้บริหารโรงเรียน เพราะต้องเป็นผู้นำและประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย (สุพล วงสินธ์, 2545, น.29) ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่ความคิดกว้างไกล มีสภาวะความเป็นผู้นำ กล้าคิด กล้าเปลี่ยนแปลง และกล้าตัดสินใจ ตระหนักในความสำคัญของการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางมีความสามารถในการจัดการประสานประโยชน์กับทุกฝ่ายเพื่อผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะดังกล่าวจึงจะสามารถ

ทำให้การศึกษาเปลี่ยนแปลงไปไปในทิศทางที่พึงประสงค์ได้ (บัญชา อึ้งสกุล, 2545, น.22) ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญในการบริหารงาน การดำเนินงานขององค์กร จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อที่จะนำพาองค์กรให้อยู่รอดปลอดภัย เพราะในปัจจุบัน โลกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินงาน จึงขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ต่างๆ ที่ผู้บริหารนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ รวมถึงไปถึงคุณลักษณะของผู้บริหาร การพัฒนาและเพิ่มทักษะด้านการจัดการให้เป็นระบบที่ทันสมัยกับโลกปัจจุบัน (ทัศนาศ แสงศักดิ์, 2549, น.48) ที่สำคัญคือผู้บริหารนั้น เป็นหลักชัยของหน่วยงาน เป็นดวงประทีปของผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และพยายามทำตนให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของผู้ร่วมงานอย่างแท้จริง ประสิทธิภาพและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เช่น ทักษะความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหารงานรวมทั้งประสบการณ์ (บัญชา อึ้งสกุล, 2545, น.23) ในการปฏิบัติงาน ทั้งภายในและภายนอกให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้น เป็นที่แน่นอนว่า ผู้บริหารจะต้องอาศัยทักษะในการบริหารงาน ในการที่จะขอความร่วมมือจากทุกฝ่าย นั้นย่อมหมายถึง ผู้บริหารต้องมีความรอบรู้ในงาน และต้องมีทักษะในการบริหารงาน (รัตน อัครภูมิสุวรรณ, 2542, น.29) ซึ่งในการบริหารสิ่งใดก็ตามจำเป็นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในสิ่งนั้น และพัฒนาสมรรถภาพและทักษะในการบริหารสิ่งนั้นๆ ด้วยทักษะ เป็นความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญในการทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้นทักษะในการบริหารจึงเป็นความชำนาญเชี่ยวชาญในการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นจะต้องมีทักษะ 5 ประการ คือ ทักษะทางความคิด ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางการศึกษา

และการสอน ทักษะทางมนุษย์ ทักษะทางความคิดรวบยอด (เสริมศักดิ์ วิชาลากรณ์, 2539, น.1-6)

สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล เป็นหน่วยงานการศึกษา มีโรงเรียนในความรับผิดชอบ จำนวน 239 โรงเรียน และมีโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 18 โรงเรียน ในการบริหาร จัดการ โรงเรียนนั้น สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล ได้ดำเนินการบริหารจัดการโดยยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา โดยใช้รูปแบบการบริหารและจัดการ โรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School- Based Management) โดยได้พัฒนาผู้บริหารสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ให้มีความรู้และความสามารถ ทักษะการบริหาร งานให้กับผู้บริหาร โรงเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอยู่เสมอ เพื่อที่จะให้โรงเรียนในสังกัดสามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า การที่ผู้บริหารจะบริหารจัดการโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องมีทักษะในการบริหาร เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความสำคัญและเป็นผู้นำในการบริหารโรงเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะในการบริหาร งานกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล ใน 5 ด้าน คือ ทักษะทางความรู้ความคิด ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางมนุษย์ และทักษะทางความคิดรวบยอด
2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล ใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป
3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล ปีการศึกษา 2555 จำนวน 18 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นผู้ผู้อำนวยการ โรงเรียน โดยตำแหน่ง 1 คน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน 3 คน รวม 21 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ โรงเรียนละ 8 คน จำนวน 144 คน รวมทั้งสิ้น 165 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานและบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวคิดจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและหาคุณภาพของเครื่องมือ ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ทักษะทางความรู้ความคิด ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางมนุษย์ และทักษะทางความคิดรวบยอด ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97

ตอนที่ 3 แบบสอบถามทักษะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปลความหมาย และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล

ผลการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยมีดังนี้

1. ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล

ระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะทางความคิดรวบยอด ($\mu = 4.44, \sigma = .49$) ทักษะทางมนุษย์ ($\mu = 4.41, \sigma = .40$) ทักษะทางการศึกษาและการสอน ($\mu = 4.35, \sigma = .35$) ทักษะทางความรู้ความคิด ($\mu = 4.30, \sigma = .36$) และทักษะทางเทคนิค ($\mu = 4.24, \sigma = .40$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

ด้านทักษะทางความคิดรวบยอด พบว่าผู้บริหารมีทักษะการบริหารรายข้อ ด้านการวิเคราะห์งานตามโครงสร้าง เพื่อมอบหมายให้บุคลากรทางการศึกษา ได้เหมาะสมกับศักยภาพของบุคลากรแต่ละคน ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64, \sigma = .57$) ในขณะที่มีทักษะด้านการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของโรงเรียนและนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานมีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.24, \sigma = .57$)

ด้านทักษะทางมนุษย์ พบว่าผู้บริหารมีทักษะการบริหาร รายข้อสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่บุคลากรตามโอกาสที่เหมาะสม ($\mu = 4.61, \sigma = .57$) (2) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและบุคลากรภายนอก ($\mu = 4.58, \sigma = .59$) (3) ปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร แก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ ($\mu = 4.55, \sigma = .60$) ตามลำดับ

ด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน พบว่ามีทักษะการบริหารรายข้อ สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) นิเทศการสอนของครูสม่ำเสมอด้วยความเป็น กัลยาณมิตร ($\mu = 4.54, \sigma = .59$) (2) ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้น เรียน ($\mu = 4.38, \sigma = .64$) (3) พัฒนาหลักสูตร โรงเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ($\mu = 4.46, \sigma = .60$)

ด้านทักษะทางความรู้ความคิด พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะการบริหารรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ (1) วางแผนพัฒนาประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ($\mu = 4.47, \sigma = .65$) (2) ปรับโครงสร้างการบริหารงานให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา ($\mu = 4.44, \sigma = .58$) (3) เปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาโรงเรียน ($\mu = 4.41, \sigma = .62$)

ด้านทักษะทางเทคนิค พบว่า ผู้บริหารมีทักษะการบริหารรายข้อ อยู่ใน ระดับมาก ทุกข้อเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ (1) นำนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารโรงเรียน ($\mu = 4.45, \sigma = .71$) (2) นำรูปแบบการประชุมที่น่าสนใจมาใช้ในการประชุมครูของโรงเรียน ($\mu = 4.42, \sigma = .64$) (3) บริหารทรัพยากรในโรงเรียนได้อย่างประหยัด ทำให้เกิดผลคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ($\mu = 4.40, \sigma = .60$)

2. ระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล

ผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล มีระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านงบประมาณ ($\mu = 4.40,$

$\sigma = .41$) ด้านการบริหารทั่วไป ($\mu = 4.37, \sigma = .38$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\mu = 4.34, \sigma = .38$) ด้านวิชาการ ($\mu = 4.33, \sigma = .34$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานเรื่องต่าง ๆ ในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านวิชาการ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด 3 ข้อ เรียงตามลำดับ ดังนี้ (1) มีการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.64, \sigma = .60$) (2) ส่งเสริมให้ครูคัดเลือกหนังสือเรียนแบบเรียนที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.57, \sigma = .59$) และ (3) สนับสนุน ส่งเสริมในการนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการ การเรียนการสอน ($\mu = 4.53, \sigma = .61$)

ด้านงบประมาณ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการดำเนินการให้มีการตรวจสอบระบบการเงินและบัญชีในโรงเรียนให้ถูกต้อง ในระดับมากที่สุดเพียงข้อเดียว และมีการปฏิบัติในเรื่องอื่น ๆ ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ (1) ให้คณะกรรมการโรงเรียน มีส่วนร่วมในการอนุมัติแผนการใช้งบประมาณของโรงเรียน ($\mu = 4.47, \sigma = .58$) (2) นิเทศ กำกับติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณของโรงเรียน ($\mu = 4.47, \sigma = .57$) และ (3) จัดให้มีระบบการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ($\mu = 4.45, \sigma = .57$)

ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด 4 เรื่อง คือ (1) การประชาสัมพันธ์เกียรติประวัติและผลงานของบุคลากรในโรงเรียนต่อสาธารณชน ($\mu = 4.59, \sigma = .58$) (2) นำผลการประเมินการปฏิบัติงานแจ้งให้บุคลากรทราบเพื่อนำ มาปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ($\mu = 4.55, \sigma = .56$) (3) จัดให้มีการคัดเลือกบุคลากรเข้าปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับความ

ต้องการของโรงเรียน ($\mu = 4.52, \sigma = .61$) และ (4) มิน โยบายในการพัฒนาบุคลากรอย่างชัดเจน ($\mu = 4.51, \sigma = .60$) ตามลำดับ

ด้านการบริหารทั่วไป พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด 2 ข้อคือ การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้หน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชนทราบ ($\mu = 4.61, \sigma = .59$) และเปิดโอกาสให้ชุมชนและคณะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ($\mu = 4.56, \sigma = .57$)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r = .839$) โดยทักษะทางความรู้ความคิด ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางการศึกษาและการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านวิชาการในระดับสูงและมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ในระดับปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล

ผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล มีทักษะการบริหารงานโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ดังนี้ ทักษะทางความคิดรวบยอด ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางความรู้ ความคิด และทักษะทางเทคนิค ทั้งนี้เพราะผู้บริหาร โรงเรียนต้องเป็นผู้นำและประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย ผู้บริหารที่ดีจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความรอบรู้ในงาน และต้องอาศัยทักษะดังที่เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2539, น.1 - 6) ให้ความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีทักษะในการบริหาร สอดคล้องกับผลการศึกษาของณรงค์ เข้มประดิษฐ์ (2554: 84) เรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่พบว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีทักษะการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของชาติริ รัตนะพิพิชชัย (2547, น.3) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน กับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ซึ่งพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีการใช้ทักษะการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล

ผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล มีการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน โดยให้คณะกรรมการโรงเรียน ทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนภารกิจของโรงเรียน 4 ด้าน คือ

ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหาร บุคคล และด้านบริหารทั่วไป จากพระราชบัญญัติดังกล่าว ส่งผลให้โรงเรียนมีความอิสระ คล่องตัว มีอำนาจการตัดสินใจด้วยตนเองมากขึ้น ภายใต้การบริหารงานแบบองค์คณะบุคคล มีรูปแบบการบริหารจัดการที่ตอบสนอง หรือสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้มากที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, น.13-14) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2551) ซึ่งได้สรุปจากการประมวลแนวความคิดของนักวิชาการและองค์กรต่าง ๆ จำนวนมาก ว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นกลยุทธ์ในการปรับปรุงการศึกษา โดยเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจจากส่วนกลางไปยังแต่ละโรงเรียน โดยให้คณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครอง ครู สมาชิกในชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่า และผู้บริหารโรงเรียน และตัวแทนนักเรียน ได้มีอำนาจในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ บุคลากร และวิชาการ โดยให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และสอดคล้องกับการศึกษาของชาวจังหวัดระยอง (2551: 3) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม ที่พบว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารโดย

ใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมในระดับสูง ซึ่งการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นการบริหารที่กระจายอำนาจการบริหาร โรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป การบริหารงานให้ประสบความสำเร็จนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาสมรรถภาพและทักษะในการบริหารสิ่งนั้นๆ ด้วย ทักษะเป็นความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญในการทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้น ทักษะในการบริหารจึงเป็นความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในการบริหาร ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นจะต้องมีทักษะ 5 ประการ คือ ทักษะทางความคิด ทักษะทางเทคนิค ทักษะทาง การศึกษาและการสอน ทักษะทางมนุษย์ และทักษะทางความคิดรวบยอด (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2539, น.1-6) และสอดคล้องกับ สายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง (2550, น.32) ซึ่งระบุว่า ทักษะการบริหารงานมีความจำเป็นและสำคัญต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน เพราะการที่จะบริหารงานให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั้น ผู้บริหารจะต้องมีทักษะขั้นพื้นฐาน 3 ประการ คือ ทักษะทางมนุษย์ ทักษะทางเทคนิค และทักษะทางความคิดรวบยอด นอกจากทักษะการบริหารงานทั้ง 3 ทักษะที่กล่าวมาแล้ว ผู้บริหาร โรงเรียน จำเป็นต้องมีความชำนาญในทักษะด้านอื่น ๆ อีก โดยเฉพาะ ทักษะทางการศึกษาและการสอน เพราะผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรู้จักการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี และสิ่งที่สำคัญ ผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่มีทักษะทาง ความรู้ความคิดเสียก่อน จึงจะสามารถพัฒนาทักษะด้านอื่น ได้ (เกศนา พันทาเดช, 2543, น.58)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ทักษะการบริหารงานด้านทักษะทางเทคนิค มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทุกด้าน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล จึงควรพัฒนาทักษะทางเทคนิค โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในพื้นที่อื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- เกศนา พันทาเดช. (2543). การศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกำแพงนครเวียงจันทร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ขวัญชัย จะเกรง. (2551). ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

- ชาติรี รัตนพิพิธชัย. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ณรงค์ แยมประดิษฐ์. (2541). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 6. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ทัศนาศ แสงศักดิ์. (2549). คุณลักษณะที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 18(1): 48.
- บัญชา อึ้งสกุล. (2545). ประสิทธิภาพของผู้บริหารการศึกษา ในยุคปฏิรูปการศึกษา. วารสารวิชาการ. 5(3): 22-23.
- รัตนา อัทธภูมิสุวรรณ. (2542). การเสริมสร้างทักษะการบริหารในการทำงานร่วมกัน. พัฒนาเทคนิคศึกษา. 11(31): 29.
- วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์, และเฉลิมชัย หาญกล้า. (2546). ทำอย่างไรเมื่อโรงเรียนต้องบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. วารสารวิชาการ. 6(5): 19.
- สมชาย ทวีทรัพย์. (2550). การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของไทย. วิทยาจารย์. 107(1): 88.

- สมศักดิ์ คลประสิทธิ์. (2551). *เอกสารประกอบการอบรมสัมมนาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM)*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2553, จาก http://www.krupai.net/sbm_somsak.htm
- สายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง. (2550). *ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุพล วังสินธุ์. (2545). การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้. *วารสารประกันคุณภาพ*. 5 (7), 12 - 14.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2539). *ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา. (เอกสารประกอบการสอน)*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2546). *การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน School Based Management*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.